

Gaza, la franja de la tensió

L' **atac** israelià a la **Franja de Gaza** ha tornat a primer pla l'existència d'aquest territori palestí, que és un dels més complexos del món. Gaza és un territori allargat i petit, més que no pas les comarques de la Costera i del Maresme, però amb més d'un milió i mig d'habitants. D'aquests, un milió són registrats per l' **ONU** com a refugiats de la guerra del 1948, fet que marca el territori per una presència molt notable de camps de refugiats. **Gaza** forma part del territori administrat per l' **Autoritat Nacional Palestina**, però es troba separat físicament de **Cisjordània** pel territori israelià. **Israel** en controla gairebé completament les fronteres i el sotmet a un estat de setge i d'embargament des del juny de 2007.

Aquell mes el moviment islàmic **Hamàs** va guanyar les eleccions a la Franja de Gaza i s'hi va proclamar com a govern legítim. A Cisjordània, tanmateix, el president palestí Mahmoud Abbas va respondre a la declaració formant un govern de l'Autoritat Nacional Palestina amb la participació de tots els partits polítics, tret d'Hamàs. La immensa majoria dels estats reconeixen el govern d'Abbas com el de Palestina i neguen legitimitat al govern d'Hamàs a Gaza. Fins i tot aliats com Egipte, que tenien l'ambaixada a Gaza, l'han traslladada a Cisjordània. Israel, especialment, va rebutjar el resultat de les eleccions i va obrir una política de pressió sobre la Franja centrada en el tancament de tot contacte amb l'exterior. La Unió Europea, que controlava el pas de Rafah, el va tancar i l'única manera d'entrar a la Franja, o de sortir-ne, és a través dels passos israelians d'Erz i Kami, o a través dels ja famosos túnels clandestins que porten a Egipte. La major part dels aliments i béns que consumeix Gaza arriben d'una manera irregular a través d'aquests túnels, que per Israel són la principal via d'introducció d'armes al territori.

Des de la Franja de Gaza els militants d'Hamàs han respost a la pressió israeliana disparant coets de fabricació casolana sobre poblacions israelianes veïnes. Segons el govern israelià, des del juny del 2007 al gener del 2008 **van disparar** més de mil cinc-cents projectils. Una xifra semblant han disparat, segurament, des d'aleshores. Els morts causats per aquests projectils no se saben del cert. Les xifres més fiables parlen de vuit israelians morts en dos anys, fins al començament de l'ofensiva actual de l' **exercit**. Però, des d'aquest atac aeri israelià, han mort no pas menys de quatre israelians més.

El debat sobre les causes de l'atac israelià és complicat. El mes de juny s'havia signat una treva entre Hamàs i Israel que preveia la fi de les hostilitats per part d'Hamàs i l'aixecament del setge per part d'Israel. Ni els uns ni els altres no han complert el pacte. Els coets han continuat caient sobre Israel i el govern de Tel Aviv ha reconegut que aquests darrers mesos els ha dedicats a preparar l'actual ofensiva militar, que pot acabar amb una intervenció terrestre.

Israel diu que cap govern democràtic no toleraria un atac continu contra la seva població i demana com reaccionarien els Estats Units si Mèxic disparés de manera contínua coets sobre Texas. Hi ha una diferència, tanmateix. Els Estats Units no ocupen Mèxic, però la comunitat internacional considera unànimement Gaza i Cisjordània territoris ocupats il·legalment per Israel. Israel va abandonar unilateralment Gaza el setembre del 2005, onze anys més tard que no preveïen els acords d'Oslo. Va desmantellar els assentaments de colons que hi havia i en va retirar les tropes, però des d'aleshores la seva política ha estat de bloquejar-ne els accessos. Això, en un territori superpoblat i ple de misèria, ha fet créixer la tensió i ha afavorit Hamàs. A més en successives actuacions ha anat destruint la poca infraestructura civil del territori, com ara l'aeroport internacional, totalment inservible. La situació ha degenerat amb atacs organitzats a la frontera entre Gaza i Egipte, que han arribat a esbotzar els murs i han reclamat la intervenció dels exèrcits israelià i egipci.

L'ofensiva actual no es pot separar de dos fets polítics clau. L'un, les pròximes eleccions a Israel, on l'oposició era favorita fins al començament de les hostilitats. L'altre, la pròxima presa de possessió del president nord-americà Barack Obama. Tot i que Obama ha expressat el suport a Israel, les autoritats israelianes temen que no serà tan permissiu com Bush i que pressionarà per impedir conflictes com l'actual.

30 desembre 2008